

Samenvatting

Bij het vormgeven van een burgerbegroting horen een aantal ontwerpkeuzes, zoals het wel of niet participatief ontwerpen van de kaders van de burgerbegroting, het wel of niet hanteren van bestaande gemeentelijke kaders, online en/of offline, focus op buurten of de stad als geheel, keuzemogelijkheid van burgers op thema's of enkel projecten. Het bijbehorend startbesluit gaat in op het eerste thema, namelijk hoe participatief de kaders van de burgerbegroting zullen worden opgesteld. Met dit startbesluit kan het college aan de slag, om in december 2019 het implementatieplan met een uitwerking van de overige ontwerpkeuzes voor te leggen aan de raad. Na vaststelling van de hoofdlijnen van de burgerbegroting, zal bij vaststelling in 2019 de burgerbegroting in 2020 worden uitgerold.

Beslispunten

Bijgaand startbesluit voor te leggen aan de raad t.b.v. de raadsronde en raadsvergadering van 24 september.

Besluit Burgemeester en Wethouders 10 september 2019:

Conform.

1. Aanleiding

De burgerbegroting bezit een aantal ontwerpkeuzes. Om te kunnen starten vragen we de raad een uitspraak te doen over de mate van het participatief inrichten van een burgerbegroting. Met deze uitspraak kan het college een implementatieplan concreet vormgeven, om in december 2019 een uitgewerkt plan voor te leggen aan college en raad. In een informeel raadsoverleg op 9 juli, waar elk (burger)raadslid voor is uitgenodigd, is aandacht besteed aan deze proceskeuze. *Op dinsdag 9 juli 2019 heeft een informeel overleg plaatsgevonden met raads- en burgerleden over het plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie en het implementatieplan van de burgerbegroting. Elke partij is hiervoor uitgenodigd. Tijdens dit overleg hebben we o.a. gesproken over de doelen die we met burger- en overheidsparticipatie willen bereiken en de ontwerpkeuzes inzake de burgerbegroting. De presentatie die op 9 juli is gegeven, is opgenomen in het voor in het voor burger- en raadsleden besloten deel van het raadsinformatiesysteem.*

2. Context

Het college heeft in het coalitieakkoord Maastricht onbegrensd en ontspannen haar ambitie vastgelegd om blijvend te investeren en innoveren op het gebied van burger- en overheidsparticipatie. Hiervoor wordt een plan van aanpak opgesteld dat in december a.s. ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Een van de instrumenten in dit plan van aanpak is het experiment met een burgerbegroting waardoor inwoners rechtstreeks zeggenschap en verantwoordelijkheid krijgen over de inzet van budgetten voor de verbetering van de leefomgeving.

3. Gewenste situatie

De gemeente Maastricht heeft als ambitie een 'open stad' te zijn. Eén van de ambities van dit thema uit het coalitieakkoord 'Onbegrensd en ontspannen' is om de Maastrichtenaren meer te laten meedenken en meedoen met het openbaar bestuur. Een interessant bezoek aan Antwerpen in januari 2019 leerde meer over de burgerbegroting. Maastricht zal deze via deze weg dan ook introduceren, in gezamenlijkheid met de raad.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Dit startbesluit heeft alleen betrekking op de mate van het participatief inrichten van de burgerbegroting. Dit besluit heeft daarom geen effect op duurzaamheid en/of gezondheid.

Na de implementatie van de burgerbegroting kunnen de toegekende projecten mogelijk effect hebben op duurzaamheid en/of gezondheid. Dit is vooraf niet in te schatten omdat burgers zelf –

binnen vooraf gestelde kaders – beslissen welke projecten worden gehonoreerd.

5. Effect op de openbare ruimte

De burgerbegroting zal in de projecten mogelijk ook effecten kunnen hebben op de openbare ruimte. In het implementatieplan besteden we aandacht aan de kaders hiervoor

6. Personeel en organisatie

Dit startbesluit heeft alleen betrekking op de mate van het participatief inrichten van de burgerbegroting. Dit besluit heeft daarom geen effect op personeel en organisatie. In het implementatieplan worden de personele en organisatorische consequenties nader uitgewerkt

7. Informatiemanagement en automatisering

N.v.t.

8. Financiën

Dit startbesluit heeft alleen betrekking op de mate van het participatief inrichten van de burgerbegroting. Dit besluit heeft daarom nog geen effect op financiën. In het implementatieplan worden de financiële consequenties uitgewerkt.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Raadsparticipatie

Op vrijdag 25 januari 2019 hebben 30 (burger)raadsleden en wethouder Vivianne Heijnen ter oriëntatie op de burgerbegroting een werkbezoek gebracht aan Antwerpen. Het werkbezoek was een eerste stap van de gezamenlijke verkenning met de raad hoe een pilot burgerbegroting kan worden ingericht.

In vervolg hierop is op 15 mei 2019 een bijeenkomst geweest met (burger)raadsleden over de brede thematiek van burgerparticipatie en concreet de burgerbegroting. Vraag is gesteld voor welke uitdagingen de Maastrichtse burgerbegroting een oplossing moet bieden. De uitkomst van dit interactieve deel rondom de burgerbegroting was duidelijk. De aanwezigen kozen ervoor om met de burgerbegroting met name in te zetten op het bevorderen van *zelfsturing* en *gemeenschapsvorming*. Op basis van deze beleidsdoelen zal het implementatieplan mede worden vormgegeven.

Ondertussen is verder onderzoek is gedaan naar de concrete ontwerpkeuzes die gemaakt moeten worden om een burgerbegroting te realiseren. Op dinsdag 9 juli 2019 heeft een informeel overleg plaatsgevonden met (burger)raadsleden over het plan van aanpak burger- en overheidsparticipatie en het implementatieplan van de burgerbegroting. Tijdens dit overleg hebben we o.a. gesproken over de ontwerpkeuzes inzake de burgerbegroting. De presentatie die op 9 juli is gegeven, is opgenomen in het voor (burger)raadsleden besloten deel van het raadsinformatiesysteem. Er is stilgestaan bij de volgende keuzes: wel of geen participatief ontwerp van de kaders van de burgerbegroting, de bestaande (gemeentelijke) kaders als uitgangspunt gebruiken of de beleidskaders loslaten, het proces online en/of offline vormgeven, focus op buurten of stad als geheel en ten slotte de keuze om de focus op enkel projecten te houden, of burgers ook eerst thema's te laten kiezen op basis waarvan dan projecten kunnen worden gekozen. In het implementatieplan, dat in december 2019 aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden, zal voor elk van deze vragen een keuze zijn gemaakt die het beste aansluit bij de situatie in Maastricht en de ambitie van de raad.

Externe participatie

Eenzijds is een burgerbegroting er primair voor de burger, en zou je kunnen redeneren dat burgers dus ook samen met de raad tot een voorstel zouden kunnen komen hoe een burgerbegroting eruit moet zien. Echter, uit ervaringen blijkt dat je bij een burgerbegroting al veel aandacht nodig hebt van de burgers bij de daadwerkelijke rondes van de burgerbegroting (denk aan: thema's kiezen, projecten kiezen en geld verdelen). Wanneer een raad op voorhand de kaders van de burgerbegroting opstelt, is het voor burgers duidelijk wat wel en niet mogelijk is binnen de burgerbegroting. De energie kan dan worden gestopt in het daadwerkelijk uitdenken van projecten en deelname aan de evenementen rondom de burgerbegroting om zo daadwerkelijk tot concrete projecten te komen. Dit zorgt er ook voor dat de ingediende projecten beter passen binnen de bestaande beleidskaders. De dialoog met de stad over het grotere geheel van burger- en overheidsparticipatie en haar diverse instrumenten (o.a. de burgerbegroting) zal plaatsvinden middels een raadsbijeenkomst op woensdag 30 oktober 2019.

11. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Met accordering van startbesluit door college en raad kan het college een implementatieplan uitwerken. Planning is dat dit in december 2019 aan de raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.